EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 1. 10. 2025
COM(2025) 582 final

2025/0310 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má v mene Únie zaujať, pokiaľ ide o rozhodnutie účastníkov Sektorového dohovoru o vývozných úveroch na civilné lietadlá týkajúce sa klasifikácie rizík dlžníka pri operáciách *de minimis* súvisiacich s poľnohospodárskymi lietadlami

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. PREDMET NÁVRHU

Tento návrh sa týka pozície, ktorá sa má zaujať v mene Únie, pokiaľ ide o klasifikáciu rizík dlžníka pri operáciách s hodnotou vývoznej zmluvy nižšou ako 5 miliónov USD (operácie *de minimis*) súvisiacich s poľnohospodárskymi lietadlami podľa Sektorového dohovoru o vývozných úveroch na civilné lietadlá (ďalej len „sektorový dohovor o lietadlách“ alebo „dohovor SDL“) v Dohode o štátom podporovaných vývozných úveroch (ďalej len „dohoda“).

Cieľom tohto návrhu je zmena pravidiel stanovených v dohovore SDL, pokiaľ ide o stanovenie cien štátnej podpory v prípade operácií, na ktoré sa vzťahuje dohovor SDL, najmä postupy klasifikácie rizík dlžníka. V dohovore SDL sa stanovuje, že účastníci dohovoru SDL musia pred použitím alternatívnej alebo novej klasifikácie rizík dlžníkov požiadať o aktualizáciu zoznamu klasifikácie rizík dlžníkov. Vzhľadom na značnú administratívnu záťaž, ktorú táto požiadavka prináša, sekretariát OECD 30. júla 2025 navrhol zmeniť dohovor SDL a vylúčiť z postupu klasifikácie rizík dlžníka operácie *de minimis* súvisiace s poľnohospodárskymi lietadlami. V tomto návrhu sa odporúča prijať túto navrhovanú zmenu.

2. KONTEXT NÁVRHU

2.1. Dohoda o štátom podporovaných vývozných úveroch

Dohoda je džentlmenskou dohodou medzi Úniou, Spojenými štátmi, Kanadou, Japonskom, Kóreou, Nórskom, Švajčiarskom, Austráliou, Novým Zélandom, Tureckom a Spojeným kráľovstvom (ďalej len „účastníci“), ktorej cieľom je poskytnúť rámec pre riadne využívanie štátom podporovaných vývozných úverov. V praxi to znamená stanovenie rovnakých podmienok (pri ktorých sa hospodárska súťaž odvíja od ceny a kvality vyvážaného tovaru a služieb, a nie od poskytnutých finančných podmienok) a snahu o odstránenie subvencií a narušení obchodu súvisiacich so štátom podporovanými vývoznými úvermi. Dohoda nadobudla platnosť v apríli 1978 a jej trvanie nie je časovo obmedzené. Dohoda je administratívne zakotvená v OECD a podporu jej poskytuje sekretariát OECD, ale nie je aktom OECD[1].

Niektoré pravidlá stanovené v dohode sú špecifické pre jednotlivé odvetvia a podrobne opísané v sektorových prílohách k dohode nazývaných sektorové dohovory. Dohovor SDL tvorí prílohu III k dohode a jeho cieľom je poskytnúť rámec pre predvídateľné, jednotné a transparentné využívanie štátom podporovaných vývozných úverov na predaj alebo prenájom lietadiel a súvisiaceho tovaru a služieb uvedených v článku 4 písm. a) dohovoru SDL. Cieľom dohovoru SDL je podporiť rovnaké podmienky pre takéto vývozné úvery. Dohovor SDL nadobudol účinnosť 1. februára 2011.

Dohoda aj dohovor SDL boli transponované, a teda sa na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1233/2011 zo 16. novembra 2011 stali v Únii právne záväznými[2]. Revízie podmienok dohody sú začlenené do práva EÚ prostredníctvom delegovaných aktov podľa článku 2 uvedeného nariadenia.

---

1 V zmysle vymedzenia v článku 5 Dohovoru OECD.

2 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1233/2011 zo 16. novembra 2011 o uplatňovaní určitých usmernení v oblasti štátom podporovaných vývozných úverov a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES (Ú. v. EÚ L 326, 8.12.2011, s. 45).

2.2. Účastníci sektorového dohovoru o lietadlách a rozhodovací proces

Dohovor SDL má jedenásť účastníkov (ďalej len „účastníci dohovoru SDL“), ktorými sú Austrália, Brazília, Kanada, Európska únia, Japonsko, Kórea, Nový Zéland, Nórsko, Švajčiarsko, Spojené kráľovstvo a Spojené štáty[3].

Európska komisia zastupuje Úniu na zasadnutiach účastníkov dohovoru SDL, ako aj pri rozhodovaní účastníkov dohovoru SDL písomnými postupmi. Rozhodnutia o všetkých zmenách dohody sa prijímajú konsenzom.

2.3. Pripravovaný akt účastníkov dohovoru SDL

Cieľom pripravovaného aktu je zmeniť postupy klasifikácie rizík stanovené v oddiele 1 dodatku II k dohovoru SDL. V dodatku II sa stanovujú postupy, ktoré sa majú použiť pri stanovení cien štátnej podpory na operáciu, na ktorú sa vzťahuje dohovor SDL. V oddiele 1 sú stanovené postupy klasifikácie rizík.

Účastníci dohovoru SDL sa dohodli na zozname klasifikácie rizík dlžníkov. Takáto klasifikácia rizík vychádza z ratingu prednostných nezaručených úverov dlžníkov vypracovaného na základe spoločnej ratingovej stupnice porovnateľnej s tou, akú používajú ratingové agentúry.

V oddiele 1.II dodatku II k dohovoru SDL sa stanovuje, že každý účastník dohovoru SDL pred použitím alternatívnej alebo novej klasifikácie rizík zašle sekretariátu OECD žiadosť o aktualizáciu zoznamu klasifikácie rizík na základe alternatívnej alebo novej klasifikácie rizík. To sa vo všeobecnosti ukázalo ako administratívne zaťažujúce.

Podľa súčasných pravidiel môžu účastníci dohovoru SDL pri operáciách *de minimis* obísť aktualizáciu zoznamu klasifikácie rizík tak, že dlžníkovi priradia klasifikáciu rizika „8“. Táto možnosť sa však zdá príliš prísna.

V tomto zmysle sekretariát OECD zaslal 30. júla 2025 účastníkom dohovoru SDL návrh, ktorý by sa mal schváliť písomným postupom do 3. novembra 2025 a ktorého cieľom je zmeniť znenie dohovoru SDL a poskytnúť väčšiu flexibilitu, pokiaľ ide o postup hodnotenia dlžníkov pri operáciách *de minimis* súvisiacich s poľnohospodárskymi lietadlami, ktoré predstavujú 89 % všetkých operácií *de minimis* uskutočnených v rokoch 2011 až 2023. V tomto návrhu sa uvádza, že v prípade takýchto operácií by účastníci dohovoru SDL nemuseli žiadať o aktualizáciu zoznamu klasifikácie rizík, ale mohli by slobodne uplatňovať klasifikáciu, ktorú považujú za vhodnú, bez toho, aby museli dlžníkovi priradiť príliš prísnu rizikovú triedu „8“.

3. POZÍCIA, KTORÁ SA MÁ ZAUJAŤ V MENE ÚNIE

Sekretariát OECD musí postupu klasifikácie rizík venovať značné množstvo času. Predstavuje administratívnu záťaž aj pre účastníkov dohovoru SDL. Okrem toho treba poznamenať, že viac ako 99,9 % návrhov *de minimis* predložených od roku 2011 bolo prijatých bez námietok.

EÚ vzhľadom na túto skutočnosť podporuje návrh na zmenu dohovoru SDL, a teda zjednodušenie postupu klasifikácie rizík týkajúceho sa operácií *de minimis* súvisiacich s poľnohospodárskymi lietadlami.

[3] Účasť je do veľkej miery rovnaká ako v prípade dohody, ale s tým rozdielom, že Brazília je účastníkom dohovoru SDL, ale nie je účastníkom dohody, zatiaľ čo Turecko sa nezúčastňuje na dohovore SDL, hoci je účastníkom dohody.

Odporúča sa preto, aby Únia v písomnom postupe účastníkov dohovoru SDL podporila návrh na vylúčenie operácií *de minimis* súvisiacich s poľnohospodárskymi lietadlami z postupu klasifikácie rizík dlžníka v súlade s prílohou k tomuto návrhu.

4. PRÁVNY ZÁKLAD

4.1. Procesnoprávny základ

4.1.1. Zásady

V článku 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovujú rozhodnutia, ktorými sa určujú „pozície, ktoré sa majú prijať v mene Únie v rámci orgánu zriadeného dohodou, keď je tento orgán vyzvaný prijať akty s právnymi účinkami s výnimkou aktov dopĺňajúcich alebo meniacich inštitucionálny rámec danej dohody."

Pojem „akty s právnymi účinkami" zahŕňa akty, ktoré majú právne účinky na základe pravidiel medzinárodného práva, ktorým sa riadi predmetný orgán. Zahŕňa aj nástroje, ktoré nemajú záväzný účinok podľa medzinárodného práva, ale „môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnej úpravy prijatej normotvorcom Únie"[4].

4.1.2. Uplatnenie na tento prípad

Pripravovaný akt môže rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnych predpisov EÚ, konkrétne nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1233/2011 zo 16. novembra 2011 o uplatňovaní určitých usmernení v oblasti štátom podporovaných vývozných úverov a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES. Dôvodom je, že v článku 2 uvedeného nariadenia sa uvádza, že „Komisia prijme delegované akty v súlade s článkom 3 s cieľom zmeniť a doplniť prílohu II ako dôsledok zmien a doplnení usmernení, na ktorých sa dohodli účastníci dohody". Zahŕňa to zmeny príloh k dohode.

Procesnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 218 ods. 9 ZFEÚ.

4.2. Hmotnoprávny základ

4.2.1. Zásady

Hmotnoprávny základ rozhodnutia podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ závisí predovšetkým od cieľa a obsahu pripravovaného aktu, v súvislosti s ktorým sa zaujíma pozícia v mene Únie. Ak pripravovaný akt sleduje dva ciele alebo obsahuje dve zložky a ak jeden z týchto cieľov alebo jednu z týchto zložiek možno určiť ako hlavnú, zatiaľ čo druhý cieľ alebo druhá zložka je len vedľajšia, rozhodnutie podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ musí byť založené na jedinom hmotnoprávnom základe, a to na tom, ktorý si vyžaduje hlavný alebo prevažujúci cieľ alebo zložka.

4.2.2. Uplatnenie na tento prípad

Hlavný cieľ a obsah pripravovaného aktu sa týkajú vývozných úverov, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti spoločnej obchodnej politiky. Hmotnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 207 ZFEÚ.

4.3. Záver

Právnym základom navrhovaného rozhodnutia by mal byť článok 207 ods. 4 prvý pododsek ZFEÚ v spojení s článkom 218 ods. 9 ZFEÚ.

---

[4] Rozsudok Súdneho dvora zo 7. októbra 2014, Nemecko/Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

2025/0310 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má v mene Únie zaujať, pokiaľ ide o rozhodnutie účastníkov Sektorového dohovoru o vývozných úveroch na civilné lietadlá týkajúce sa klasifikácie rizík dlžníka pri operáciách *de minimis* súvisiacich s poľnohospodárskymi lietadlami

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 207 ods. 4 prvý pododsek v spojení s článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Usmernenia uvedené v Dohode o štátom podporovaných vývozných úveroch (ďalej len „dohoda“) vrátane tých, ktoré sú uvedené v Sektorovom dohovore o vývozných úveroch na civilné lietadlá (ďalej len „sektorový dohovor o lietadlách, dohovor SDL“) v prílohe III k dohode, boli transponované, a teda sa stali v Únii právne záväznými na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1233/2011[5].

(2) Cieľom pripravovaného rozhodnutia o zmene dohovoru SDL je vylúčiť operácie s hodnotou vývoznej zmluvy nižšou ako 5 miliónov USD (operácie *de minimis*) súvisiace s poľnohospodárskymi lietadlami z postupu klasifikácie rizík dlžníka podľa oddielu 1 dodatku II k dohovoru SDL. Malo by sa tak znížiť administratívne zaťaženie účastníkov dohovoru SDL, ako aj zjednodušiť rating rizík dlžníka.

(3) Je vhodné stanoviť pozíciu, ktorá sa má v mene Únie zaujať písomným postupom účastníkov dohovoru SDL, keďže pripravované rozhodnutie bude pre Úniu záväzné a bude môcť rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah práva Únie podľa článku 2 nariadenia (EÚ) č. 1233/2011,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Pozícia, ktorá sa má prijať v mene Únie, je podporiť rozhodnutie účastníkov dohovoru SDL, pokiaľ ide o zmenu dohovoru SDL, ktorej cieľom je vylúčiť operácie *de minimis* súvisiace s poľnohospodárskymi lietadlami z postupu klasifikácie rizík dlžníka v súlade s prílohou k tomuto rozhodnutiu.

[5] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1233/2011 zo 16. novembra 2011 o uplatňovaní určitých usmernení v oblasti štátom podporovaných vývozných úverov a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES (Ú. v. EÚ L 326, 8.12.2011, s. 45) [ďalej len „nariadenie (EÚ) č. 1233/2011“].

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Komisii.

V Bruseli

Za Radu
predseda/predsedníčka